

fit Udgangspunkt fra en Undersøgelse om Universitetets retlige Stilling som Institut med særlige Fonds eller med andre Ord om Universitetsformuens retlige Stilling. Med Henhyn til dette første Hovedpunkt forudsattes en Forklaring om, hvorledes Universitetets forskellige Indtægter oprindeligt ere bleve dette tillagte. De første af Universitetets forskellige Indtægtsposter skrive sig fra egentlige Formuerettigheder, der ere bleve knyttede til Universitetet, saaledes Tordebogs- og Tiendeindtægterne, (hvoraf for 1879—80 er beregnet et Overstud af ca. 264,000 Kr.), Renterne af Kapitalformuen (66,000 Kr. aarlig) og den mindre Post Jordskyldspenget (ca. 480 Kr. aarlig). Af en væsentlig forskjellig Karakter er ikke blot Tilskuddet fra Statskassen (50,000 Kr.), men ogsaa de øvrige Indtægtsposter, saasom Studiefkat og Kathedrattikum (ca. 9,200 Kr. aarlig), Indtægter af Almanakprivilegiet (ca. 27,000 Kr. aarlig), Overstud af Examinens- og Immatrulationsgebyrer samt Dekanatsindtægter (ca. 2,700 Kr. aarlig), Afgiften for Bestyrelsen af Universitetets Legater (3,600 Kr. aarlig), Bidrag til Kvefturnudgifter (ca. 3,600 Kr. aarlig). Disse Indtægter udspringe ikke, saaledes som de først omtalte, af visse til Universitetet knyttede Formuerettigheder, men skyldes helt og holdent en fra Statsmagten udgaaet Retsordning, der i de fleste Tilfælde har en blivende Karakter, og som umiddelbart har skabt saavel Universitetets Ret, som den tilsvarende Forpligtelse for andre Personer. Nogle af disse Indtægter have ligefrem Karakteren af offentlige Skatter og Paalæg. En ganske særegen Karakter har den paa Indtægtsfiden opførte Kente af nogle til Universitetet knyttede Legater (ca. 4,700 Kr. aarlig); (se S. 3—5).

Universitetets Formue i snævrere Forstand ere de Formuerettigheder, der aflagte den førstnævnte Gruppe af Indtægter. Fortrinnsvis for denne Formues Vedkommende er det, at Spørgsmaalet fremkommer om, hvilken retlig Betydning der maa tillægges disse Formuerettigheders Forbindelse med Universitetet. Den ulige større Part af denne Formue hidrører fra, at en Række af danske Konger, navnlig Kristian III, Frederik II, Kristian IV og Frederik III have skænket til Universitetet betydelige Eiendomme, dels Tordegods, navnlig spredt Tordegods, dels Kongetiender, dels Kirketiender, dels Kjøbstadeiendomme. Konge- og Kirketienderne ere bevarede i deres oprindelige Stikelse; de udgjøre nu i aarlig Indtægt 138 Ld. 5 Skp. $\frac{1}{12}$ Fd. Rug, 9,075 Ld. 4 Skp. $\frac{9}{18}$ Fd. Byg, 109 Ld. " Skp. $2\frac{1}{12}$ Fd. Havre og 498 Kr. 83 Dre. Universitetets Tordegods, der efter Skjoldbætningen 1688 udgjorde noget over 3,000 Ld. Hartkorn, er derimod i Tidens Løb for største Delen blevet afhændet. Bøndergodset blev saaledes solgt til Arvefæste med Ret til at afskænde og pantsætte

eller for en ubetydelig Dels Vedkommende til fuld Eiendom i Genhold til Loven af 3die Marts 1852. (Kjøbefummerne for det Sidste ialt kun ca. 60,000 Kr.) Ogsaa Tordegodset udenfor Bøndergodset er efterhaanden for den største Del blevet bortsolgt, saaledes Universitetets Andel i Stevns Klint og Kridtbrud, dels Ret til Kalkstensbrud ved Faxe, den til Præbenden Toed hørende Skov og Hammershus Fredskov. Universitetet eier af Tordegods for Tiden kun de ubegygede Jordlodder i Eng- og Flengmarken ved Roskilde, Allindelille og Svalmstrup Fredskove (134 Ld. Land) samt nogle, til enkelte Universitetskirker hørende, jordløse Huse.

Adskillige Byeiendomme, navnlig Gaarde og Huse i Kjøbenhavn, som vare bleve henlagte til Universitetet, ere ogsaa ophørte at være Universitetets Eiendomsret undergivne, idet Eiendomsretten er gaaet over til en Ret til af de værdige Besiddere at forlange den saakaldte Jordskyld. Universitetets Arvefæste-, Fæste- og Forpagtningss Afgifter give efter Finanslovsforlaget for 1880—81 en aarlig Indtægt af 4,109 Ld. 6 Skp. $\frac{2}{3}$ Fd. Rug, 5,172 Ld. 3 Skp. $\frac{1}{8}$ Fd. Byg, 4,077 Ld. 4 Skp. $\frac{1}{3}$ Fd. Havre og 4,533 Kr. 98 D. i Penge. (S. 5—8).

Over Kapitalformuen har Kommissionen givet en Overfugt fra 1ste Januar 1837 til 31te Marts 1880 (S. 8—9). Denne Formue udgjorde den 1ste Januar 1837 kun ca. 112,125 Rd., som paa Grund af, at forskellige Laan fra Kommunitetet til Beløb ca. 173,127 Rd. bleve eftergivne Universitetet i Genhold til det ved Igl. Resolution af 25de November 1836 approberede Normalreglement for Universitetet, kan betragtes som en Kapital, der fra Kommunitetet blev henlagt til Universitetet ved bemeldte Normalreglement. Kapitalformuen forøgedes ved Universitetets senere Normalreglement af 1844 med 250,000 Rd. af Kommunitetets Kapitalformue, men voredede iøvrigt indtil 1857, da den udgjorde ca. 1,095,000 Rd., ved Afhændelser og Aflysninger af de ovenfor nævnte til Universitetet knyttede Formuerettigheder og fornemmelig gennem en Forøgelse af Kornafgiften og ved de stigende Kornpriser. Senere er Kapitalformuen afstagen og forørentes den 31te Marts 1880 at vilke udgjøre ca. 1,524,000 Kr.

Ved Belysningen af den Retsstilling, som er fremkommen ved de ovenfor omtalte Foranstaltninger, hvorved et udstrakt Tordegods, adskillige Byeiendomme og en Række af Tiender vare bleve henlagte til Universitetet (S. 10—12), maa Forvædægen lægges paa to Momenter, at de Formuegoder, hvorover der ved disse Foranstaltninger blev disponeret, vare Statsmidler, og at Universitetet paa den Tid, da Dispositionerne bleve truffene, var et Statsinstitut.

Rigtigheden af disse to Sætninger kan i al Fald efter Universitetets Formyelse i 1537 ikke bestrides. Over de af Kristian III og senere